

Scholingsvoorstel Omgaan Met Agressie (OMA) voor leerlingen en stagiaires in Mondriaan

Achtergrond

Binnen Mondriaan is het de afspraak dat alle medewerkers in de directe patiëntenzorg de basis OMA training hebben gevolgd. Leerlingen en stagiaires worden ook door Mondriaan getraind in Omgaan Met Agressie.

Aanleiding was dat tijdens een introductiedag door stagiaires werd opgemerkt dat zij zich niet voldoende voorbereid voelen op omgang met agressie en zich onzeker voelen in situaties op de afdeling, een geluid wat herkend werd door de praktijkopleiders. Voor veel studenten geldt dat zij op school de belangrijkste thema's aangedragen krijgen, echter er is geen verbinding met de praktijk van Mondriaan. De visie die Mondriaan heeft op Omgaan met agressie / voorkomen van dwang en drang komt niet expliciet aan bod op scholen; tijdens hun stage / leerpraktijk moet de student hier op eigen initiatief naar op zoek.

Beleid

In de introductieperiode van de leerling/stagiaire wordt aandacht besteed aan OMA-thema's en veiligheid, zodat de student

- Kennis maakt met de visie van Mondriaan op omgaan met agressie, en de verwachtingen t.a.v. verpleegkundigen / begeleiders;
- Basale regels / tips opdoet voor het zorgen voor de eigen veiligheid resp. die van collega's in spannende situaties;
- Begrip krijgt voor oorzaken van agressie en de psychiatrie van de cliënt;
- Enige oefening / tips opdoet in adequate (de-escalerend) reactie op met name verbale agressie.

Gerealiseerd door:

1. aan de Mondriaan introductie voor leerlingen/stagiaires een middag training te koppelen over het thema agressie;
2. de leerlingen/stagiaires de opdracht te geven om op de afdeling waar zij werken de afspraken rondom dwang en drang, veiligheid en omgaan met agressie uit te zoeken en te bespreken met de werkbegeleider;
3. eigen ervaring te laten bespreken met de werkbegeleider resp. in een MPB (methodische praktijkbegeleiding) met mede leerlingen.

Aanleiding/inventarisatie: situatie in 2012

Binnen Mondriaan is het de afspraak dat alle medewerkers in de directe patiëntenzorg de basis OMA training hebben gevolgd. De onderdelen die in deze training van 4 dagdelen aan bod komen, zijn:

- Visie Mondriaan op Omgaan met agressie / dwang en drang,
- Territoriumleer
- Crisis Ontwikkeling Model
- Roos van Leary (gespreksvaardigheden)
- Situatie - reactiemodel (hoe komt gedrag tot stand)

Leerlingen en stagiaires worden door Mondriaan getraind in Omgaan Met Agressie. Met de opleidingsinstituten die verpleegkunde opleidingen verzorgen zijn afspraken gemaakt over het verzorgen van lessen OMA (of OMA -verwante thema's) aan hun leerlingen. Tijdens een introductiedag werd door stagiaires opgemerkt dat zij zich niet voldoende voorbereid voelen op omgang met agressie en zich onzeker voelen in situaties op de afdeling, een geluid dat herkend werd door de praktijkopleiders. Dit was aanleiding om bij de opleidingsinstituten in kaart te brengen wat zij aan studenten bieden, en op welk moment in het curriculum dit plaatsvindt.

	BOL	BBL	BOL/BBL	HBO
<i>Wanneer start praktijkperiode/stage?</i>	<i>Jaar 2</i>	<i>20 weken boventallig vanaf jaar 1</i>	<i>Jaar 2</i>	<i>Jaar 1 9 weken stage vanaf jaar 2</i>
Wanneer in curriculum?	Jaar 2 blok 2 (okt)	Jaar 2 blok 2 (okt)	Jaar 2	2 ^e jaar GGZ blok Workshop OMA facultatief in jaar 3 of 4
Hoeveel tijd (uren) ?	5 * 4	4 * 2	10 lesuren	
Inhoud:				
Territoriumleer	x	x	X	X
Crisis Ontwikkelings Model	x	x	x	X d.m.v. opdracht
Roos van Leary (gespreksvaardigheden)	Onderhandelen (minimaal)	Onderhandelen (minimaal)		x
Situatie - reactiemodel				
Andere onderwerpen	dramadriehoek	dramadriehoek		nee
Inzet acteur / oefenmogelijkheid	Docent is acteur	Docent is acteur	x	Simulatiepatiënt

Conclusie:

BOL: timing van het blok met thema Omgaan met agressie is goed, studenten zijn in die periode juist in de GGz praktijk aan de slag. Er zou meer aandacht besteedt kunnen worden aan praktische vaardigheid (gesprekstechniek / onderhandelen) en aan inzicht hoe eigen gedrag tot stand komt.

BBL: Voor studenten die in hun eerste jaar in de GGz praktijk stage doen, is de scholing te laat. Idealiter besteed de school aandacht aan de thema's rondom agressie/ bejegening in de periode dat de leerling hier stage loopt. Het is echter de vraag of de school dat kan realiseren, gezien het feit dat het eerste jaar de basis verpleegkundige interventies de voorrang hebben.

HBO: Met name voor de studenten die in het eerste jaar stage volgen is er te weinig geboden op gebied van OMA-thema's.

Voor alle studenten geldt dat zij op school de belangrijkste thema's aangedragen krijgen, echter er is geen verbinding met de praktijk van Mondriaan. De visie die Mondriaan heeft op Omgaan met agressie / voorkomen van dwang en drang komt niet expliciet aan bod; tijdens hun stage / leerpraktijk moet de student hier op eigen initiatief naar op zoek.

Voorstel

In de introductieperiode van de leerling/stagiaire wordt aandacht besteed aan OMA-thema's en veiligheid, zodat de student

- Kennis maakt met de visie van Mondriaan op omgaan met agressie, en de verwachtingen t.a.v. verpleegkundigen / begeleiders
- Basale regels / tips opdoet voor het zorgen voor de eigen veiligheid resp. die van collega's in spannende situaties
- Begrip krijgt voor oorzaken van agressie en de psychiatrie van de cliënt
- Enige oefening / tips opdoet in adequate (de-escalerend) reactie op met name verbale agressie

Dit wordt gerealiseerd door:

1. aan de Mondriaan introductie voor leerlingen/stagiaires een middag training te koppelen over het thema agressie waarin de leerling zowel informatie krijgt (visie, oorzaken van agressie, veiligheid) als oefent met reactie (de-escalerend) op verbale agressie.
2. de leerlingen/stagiaires een opdracht krijgen om op de afdeling waar zij werken de afspraken rondom dwang en drang , eigen veiligheid en omgaan met agressie uit te zoeken en te bespreken met de werkbegeleider.
3. de leerlingen / stagiaires een eigen ervaring bespreken met de werkbegeleider resp. in een MPB met mede leerlingen.

De training wordt verzorgd door oma trainers van Mondriaan.

Voorstel; globaal programma van de trainingsmiddag:

Cursus / Module/ training	Omgaan met agressie	Dagdeel 1 van 1
Thema van de les	Agressie	Plaats: Mondriaan, Heerlen
Doelgroep	MBO BBL studenten en HBO duaal studenten Binnen de eerste 4 weken van hun praktijkperiode	Tijd: 13.00 - 17.00 uur Aantal deelnemers max. 15
Doelen van de les	<p><i>Aan het einde van de les:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Kan de leerling benoemen wat agressie is. - Kan de leerling minimaal 2 vormen van agressie benoemen - Kan de leerling minimaal 4 oorzaken van agressie benoemen - kan de leerling m.b.v. de achterliggende theorie interventies benoemen bij minimaal 1 vorm van agressie weet de leerling waarop hij moet letten ivm veiligheid in lastige situaties. 	

Tijd	Inhoud	Werkvorm
5 min	Introductie bijeenkomst	
20 min	Activerende opening, voorstellen en ervaringen uitwisselen.	Ijsbreker Kijk naar de cartoons. Wat roept dit bij je op? eigen ervaring delen: De deelnemers stellen zichzelf voor en delen hun ervaring.
5 min	Wat is agressie?	Plenair
30 min	Welke uitingsvormen van agressie zijn er? Wat Kunnen oorzaken zijn van agressie? Clusteren	Brainstorm Post-its clusteren Maak een metaplan aan de hand van de post-its.
30 min	Casuïstiek m.b.t. agressie en interventies	Werkopdracht in groepjes, casus. Deel 1 Jullie krijgen één casus per groepje. Beantwoord de vragen onderaan de casus. Deel 2 Na de pauze presenteren jullie de opdracht in 5 minuten aan de groep.
	pauze	
15 min	Crisisontwikkelingsmodel	Kennisoverdracht. Plenair
45 min	Werkopdracht in groepjes deel 2, casus.	Presenteren van de opdracht, deel 1, in 5 minuten aan de groep. De groep mag hierna (kritische) vragen stellen ter verduidelijking. max. 5 minuten
15 min	Visie, Regels, hulpmiddelen mbt Dwang en drang veiligheid	plenair
16.45 uur	Opdracht geven huiswerk	Plenair met stencil opdracht
16.50 - 17.00 uur	Afsluiting: Samenvatten les.	

Mondriaan

voor geestelijke gezondheid

Planning/Organisatie

Een van de mogelijke knelpunten bij het realiseren van de OMA introductie is het feit dat stagiaires en leerlingen door het jaar heen starten met hun stage, waardoor een groot aantal malen per jaar deze introductie moet worden verzorgd.

Er komen jaarlijks gemiddeld 150 studenten van de verpleegkundige opleidingen stage lopen bij Mondriaan. Van deze 150 studenten zijn ongeveer 35 studenten, nieuwe aangenomen leerlingen, BBL en dual.

Voorstel is om de scholing te koppelen aan de introductie die elke leerling en stagiair tijdens de eerste week volgt. De planning van 12-14 bijeenkomsten kan vooraf met de planning van de introductie worden meegenomen, en stagiaires en leerlingen worden dan automatisch hiervoor uitgenodigd.

De training wordt verzorgd door oma trainers van Mondriaan. De huiswerkopdrachten die de stagiaires na de training op de afdeling uitvoeren, worden begeleid door de werkbegeleiders van de stagiaires.

Investing

Kosten op jaarbasis werden berekend; verletkosten leerlingen* en trainingskosten(trainer/faciliteiten/organisatie)

*stagiaires zijn boventallig, hoeven niet vervangen te worden op afdeling